

[Domov](#) > ... > [Sprožitev Sodnega Postopka](#) > [Kje In Kako](#) > [Uporaba Nacionalne Zakonodaje](#) > [Greece](#)

Uporaba nacionalne zakonodaje

Vsebino zagotavlja

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

 Grčija

Kadar ima pravno razmerje med posamezniki elemente, ki ga povezujejo z več kot eno državo (mednarodni element), in nastane spor, grška sodišča ne uporabijo nujno grškega prava, ampak na podlagi mednarodnega zasebnega prava ugotovijo, katero pravo je treba uporabiti (pravo, ki se uporablja). Mednarodno zasebno pravo je mehanizem, ki deluje na podlagi pravil o naveznih okoliščinah, da se določi pravo, ki se uporablja (na primer pravne določbe ene države), ki je lahko pravo zadevnega sodišča ali pravo druge države. Na podlagi pravil o naveznih okoliščinah se uporabi ena ali več naveznih okoliščin, da se določi pravo, ki se uporablja. Navezna okoliščina je dejavnik spora z mednarodnim elementom, s katerim se sproži določeno pravilo mednarodnega zasebnega prava, da se v zadevnem primeru določi pravo, ki se uporablja, na primer pravo Grčije ali pravo tuje države (kolizija zakonov).

1 Veljavni pravni viri

Grško pravo je temeljni vir za določanje prava, ki se uporablja. Koncept prava zajema tudi dvostranske in večstranske mednarodne konvencije, ki jih je Grčija ratificirala in ki se po ratifikaciji uporabljajo enako kot grško nacionalno pravo. Zajema pa tudi pravo Evropske unije, zlasti uredbe. Glede na stalno naraščanje zasebnih poslov, sklenjenih na mednarodni ravni, z vidika njihovega števila in vrste imajo grška sodna praksa in odločbe Sodišča Evropske unije, čeprav niso uradni vir prava, ključno vlogo pri zapolnjevanju vrzeli v mednarodnem zasebnem pravu, ki se uporablja za določitev prava, ki se uporablja.

1.1 Nacionalni predpisi

Ključne določbe vsebujejo člani 4–33 civilnega zakonika ter druga zakonodaja, na primer člani 90–96 zakona št. 5325/1932 o menicah in zadolžnicah in člani 70–76 zakona št. 5960/1933 o čekih.

1.2 Večstranske mednarodne konvencije

Navajamo seznam nekaterih večstranskih mednarodnih konvencij:

Ženevska konvencija z dne 19. maja 1956 o pogodbi za mednarodni cestni prevoz blaga, ki jo je Grčija ratificirala z zakonom št. 559/1977.

Haaška konvencija z dne 5. oktobra 1961 o koliziji zakonov glede oblike oporočnih razpolaganj, ki jo je Grčija ratificirala z zakonom št. 1325/1983.

Haaška konvencija z dne 15. novembra 1965 o vročitvi sodnih in zunajsodnih listin v civilnih ali gospodarskih zadevah v tujini, ki jo je Grčija ratificirala z zakonom št. 1334/1983.

Haaška konvencija z dne 19. oktobra 1996 o pristojnosti, pravu, ki se uporablja, priznavanju, uveljavljanju in sodelovanju glede starševske odgovornosti in ukrepov za varstvo otrok, ki jo je Grčija ratificirala z zakonom št. 4020/2011.

1.3 Glavne dvostranske konvencije

Navajamo seznam nekaterih dvostranskih mednarodnih konvencij:

Konvencija z dne 17. maja 1993 o pravni pomoči v civilnih in kazenskih zadevah med Helensko republiko in Republiko Albanijo, ki jo je Grčija ratificirala z zakonom št. 2311/1995.

Konvencija - mednarodna pogodba z dne 3. avgusta 1951 o prijateljstvu, trgovanju in pomorskem prometu med Grčijo in ZDA, ki jo je Grčija ratificirala z zakonom št. 2893/1954.

2 Izvajanje kolizijskih pravil

2.1 Obveznost sodnika, da uporabi kolizijska pravila na lastno pobudo

Kadar se na podlagi pravil o naveznih okoliščinah v grškem mednarodnem zasebnem pravu uporablja pravo druge države, grški sodnik to upošteva na lastno pobudo, tj. pravdnima strankama tega ni treba navajati, in mora ugotoviti, katere določbe tujega prava se uporabljajo (člen 337 zakonika o civilnem postopku).

2.2 Zavračanje

Kadar iz pravil grškega mednarodnega zasebnega prava izhaja, da se uporablja pravo druge države, se uporabljajo določbe materialnega prava te države, tj. sklicuje se le na navedene določbe in ne na določbe mednarodnega zasebnega prava navedene države (člen 32 civilnega zakonika), iz katerih pa morda izhaja, da se uporabi grško pravo ali pravo katere tretje države.

2.3 Sprememba navezne okoliščine

Pogosto se navezna okoliščina pravnega razmerja v času trajanja takega razmerja spremeni, na primer sedež gospodarske družbe se prenese iz ene države v drugo in v tem primeru se spremeni tudi pravo, ki se uporablja. Obstajajo pravila, ki izrecno določajo, katero pravo se na koncu uporabi; v nasprotnem primeru sodišče uporabi pravo, ki se je uporabljalo na začetku, pred spremembo navezne okoliščine, ali pozneje ali kombinacijo obeh, in sicer glede na dejanske okoliščine primera.

2.4 Izjeme od običajne uporabe kolizijskih pravil

Če iz grškega mednarodnega zasebnega prava (pravil o naveznih okoliščinah) izhaja, da se uporablja tuje pravo, vendar uporaba takega prava v času obravnave zadevnega primera nasprotuje temeljnim moralnim ali pravnim načelom grškega javnega reda (člen 33 civilnega zakonika), grško sodišče ne bo uporabilo zadevne določbe tujega prava, ampak bo uporabilo druge tuje določbe (negativna funkcija). Če pa zaradi take prepovedi uporabe tujega prava v njem nastane pravna praznina, se jo premosti z uporabo grškega prava (pozitivna funkcija).

Ena možnost zaščite interesov grškega pravnega sistema je sprejem predpisov, ki se neposredno uporabljajo. Taki predpisi urejajo posebno pomembna vprašanja notranjih pravnih razmerij države in jih grška sodišča tudi neposredno uporabljajo v zadevah z mednarodnim elementom, ki niso rešene z uporabo grškega mednarodnega zasebnega prava.

2.5 Dokazovanje tujega prava

Grški sodnik lahko uporabi katera koli sredstva, ki jih šteje za primerna, da ugotovi, katero tuje pravo se uporablja. Tako znanje lahko temelji na pravnih informacijah, ki jih sam pozna, ali pa sodnik odgovor poišče v (večstranskih in dvostranskih) mednarodnih konvencijah (na podlagi katerih so se države članice zavezale k vzajemnemu zagotavljanju informacij) ali pri domačih ali tujih znanstvenih organizacijah. Kadar je določanje tujega prava, ki se uporablja, zahtevno ali se izkaže za nemogoče, lahko grški sodnik stranki v sporu celo prosi za pomoč, pri tem pa ni vezan na dokaze, ki jih predložita (člen 337 zakonika o civilnem postopku).

Grški sodnik izjemoma uporabi grško pravo namesto tujega prava, če se kljub vsem možnim prizadevanjem, da bi našel določbe tujega prava, to izkaže za nemogoče.

3 Kolizijska pravila

3.1 Pogodbene obveznosti in pravni akti

Grški sodnik bo v večini pogodb in pravnih aktov, sklenjenih na dan 17. decembra 2009 ali po njem, pravo, ki se uporablja, določil na podlagi Uredbe (ES) št. 593/2008, znane tudi kot Rim I. Praviloma se uporabi pravo, ki ga izbereta stranki.

Za pogodbe in pravne akte, sklenjene med 1. aprilom 1991 in 16. decembrom 2009, pa se pravo, ki se uporablja, določi na podlagi Rimske konvencije Skupnosti z dne 19. junija 1980, v kateri je določeno enako splošno pravilo, kot je navedeno zgoraj.

Za vse kategorije pogodbenih obligacijskih razmerij in pravne akte, ki so izrecno izvzeti s področja uporabe navedene uredbe in konvencije, ter tiste, ki so sklenjeni pred 1. aprilom 1991, se pravo, ki se uporablja, določi na podlagi člena 25 civilnega zakonika, v katerem je določeno enako splošno pravilo kot v uredbi.

3.2 Nepogodbene obveznosti

Grški sodnik bo določil pravo, ki se uporablja za obveznosti, ki na dan 11. januarja 2009 ali po njem izhajajo iz škodnih dejanj, in obveznosti, ki izhajajo iz neupravičene obogatitve, posloводства brez naročila (*negotiorum gestio*) in predpogodbene odgovornosti (*culpa in contrahendo*), na podlagi Uredbe (ES) št. 864/2007, znane tudi kot Rim II. Praviloma velja, da se uporabi pravo države, v kateri je bilo dejanje storjeno.

Za škodna dejanja, ki ne spadajo na področje uporabe navedene uredbe, in škodna dejanja, storjena pred 11. januarjem 2009, se pravo, ki se uporablja, določi na podlagi člena 26 civilnega zakonika, v katerem je določeno enako splošno pravilo kot v uredbi.

Iz grške sodne prakse izhaja, da se za odgovornost, ki izhaja iz neupravičene obogatitve pred 11. januarjem 2009, uporablja pravo države, ki je glede na skupne posebne okoliščine najprimernejše.

3.3 Osebni status, vidiki v zvezi s civilnim statusom (ime, sedež ali stalno prebivališče, sposobnost)

– Fizične osebe

Ime, stalno prebivališče

Ime in stalno prebivališče se uporabljata za posamično ugotavljanje istovetnosti fizične osebe, zato se pravo, ki se za to uporablja, vsakokrat določi glede na točno določeno pravno razmerje, ki ga je treba urediti. Ime in stalno prebivališče zakoncev torej ureja zakon, ki ureja njuna osebna razmerja v skladu s členom 14 civilnega zakonika; vprašanja glede mladoletnih otrok pa ureja zakon o razmerjih med starši in otroki v skladu s členi 18–21 civilnega zakonika.

Sposobnost

Za vprašanja v zvezi s tem, da se kateri koli osebi, Grku ali tujcu, prizna sposobnost postati subjekt pravic in obveznosti, izvrševati pravna dejanja ter biti stranka in osebno sodelovati v sodnem postopku, se uporablja pravo države, katere državljan je taka oseba (člena 5 in 7 civilnega zakonika; člen 62(a) in člen 63(1) zakonika o civilnem postopku). Kadar tujec po pravu države, katere državljan je, nima sposobnosti izvrševati pravnih dejanj ali osebno sodelovati v sodnem postopku, vendar pravo Grčije določa, da ima tako sposobnost (razen za pravna dejanja, ki spadajo na področje družinskega prava, dednega prava in stvarnega prava v zvezi s premoženjem zunaj Grčije), se uporablja pravo Grčije (člen 9 civilnega zakonika in člen 66 zakonika o civilnem postopku).

– Pravne osebe

V skladu s členom 10 civilnega zakonika se za vprašanja, ki se nanašajo na pravno in poslovno sposobnost pravnih oseb, uporablja pravo kraja, kjer ima pravna oseba sedež. V skladu z grško sodno prakso izraz „sedež“ pomeni dejanski sedež in ne statutarnega sedeža.

3.4 Določitev razmerij med starši in otroki, vključno s posvojitvijo

3.4.1 Določitev razmerij med starši in otroki

Vprašanja glede razmerij med starši in otroki se nanašajo na družinske vezi med starši in otroki ter na pravice in obveznosti, ki iz njih izhajajo.

Pri odločanju o tem, ali se šteje, da je bil otrok rojen v zakonski zvezi ali zunaj nje (člen 17 civilnega zakonika), je pravo, ki se uporablja:

- pravo države, ki je urejalo osebno razmerje med otrokovo materjo in njenim zakoncem ob rojstvu otroka, kot je določeno v členu 14 civilnega zakonika;
- če je prišlo do razveze zakonske zveze pred rojstvom otroka, pravo države, ki je urejalo osebno razmerje med otrokovo materjo in njenim zakoncem ob razvezi zakonske zveze, kot je določeno v členu 14 civilnega zakonika.

Pravo, ki se uporablja za razmerje med starši in otroki glede otrok, rojenih v zakonski zvezi, tudi če je bila ta razvezana:

v primeru prava države, ki je članica Haaške konvencije z dne 19. oktobra 1996 o pristojnosti, pravu, ki se uporablja, priznavanju, uveljavljanju in sodelovanju glede starševske odgovornosti in ukrepov za varstvo otrok, ki jo je Grčija ratificirala z zakonom št. 4020/2011, bo grški sodnik glede starševske odgovornosti in ukrepov za varstvo otrok pravo, ki se uporablja, določil v skladu z navedeno konvencijo.

Pravo, ki se uporablja za državo, ki ni podpisnica navedene konvencije, ali glede vprašanj, ki jih navedena konvencija ne ureja, v skladu s členom 18 civilnega zakonika:

- če so državljani iste države – pravo navedene države;
- če so po rojstvu pridobili novo skupno državljanstvo – pravo države njihovega zadnjega skupnega državljanstva;
- če so pred rojstvom državljani različnih držav in se po rojstvu njihovo državljanstvo ne spremeni ali če so pred rojstvom državljani iste države in se po rojstvu spremeni državljanstvo staršev ali otroka – pravo države, v kateri so imeli zadnje skupno običajno prebivališče ob rojstvu;
- če nimajo skupnega običajnega prebivališča – pravo države, katere državljan je otrok.

Pravo, ki se uporablja za razmerja med materjo, očetom in otrokom, rojenim zunaj zakonske zveze (člena 19 in 20 civilnega zakonika):

- če so državljani iste države – pravo navedene države;
- če so po rojstvu pridobili novo skupno državljanstvo – pravo države njihovega zadnjega skupnega državljanstva;
- če so pred rojstvom državljani različnih držav in se po rojstvu njihovo državljanstvo ne spremeni ali če so pred rojstvom državljani iste države in se po rojstvu spremeni državljanstvo staršev ali otroka – pravo države, v kateri so imeli zadnje skupno običajno prebivališče ob rojstvu;
- če nimajo skupnega običajnega prebivališča – pravo države, katere državljan je oče ali mati.

Pravo, ki se uporablja za preživninske obveznosti staršev do otroka:

na dan 18. junij 2011 ali po njem bo grški sodnik določil pravo, ki se uporablja, na podlagi Uredbe Sveta (ES) št. 4/2009, kot to določa Haaški protokol z dne 23. novembra 2007. Praviloma se uporabi pravo države, v kateri ima zavezana stranka svoje običajno prebivališče.

3.4.2 Posvojitve

Pravo, ki se uporablja za pogoje posvojitve in prenehanja posvojitve z mednarodnim elementom, je pravo države, katere državljanstvo ima vsaka posamezna oseba, vključena v posvojitve (člen 23 civilnega zakonika). Pravo, ki se uporablja za obliko posvojitve, je pravo, ki ga določa člen 11 civilnega zakonika, tj. pravo, ki ureja njeno vsebino, ali pravo kraja, kjer je bila sklenjena, ali pravo države, katere državljani so vse stranke. Če so osebe, vključene v posvojitve, državljani različnih držav, morajo biti izpolnjeni pogoji po pravu vseh zadevnih držav in za veljavnost posvojitve ne sme biti zadržkov po pravu nobene od navedenih držav.

Pravo, ki se uporablja za razmerja med posvojitelja in posvojencem:

- če so po posvojitvi državljani iste države – pravo navedene države;
- če ob posvojitvi dobijo novo skupno državljanstvo – pravo države njihovega zadnjega skupnega državljanstva;
- če so pred posvojitvijo državljani različnih držav in se po posvojitvi njihovo državljanstvo ne spremeni ali če so pred posvojitvijo državljani iste države in se ob zaključku posvojitve spremeni državljanstvo ene od oseb, udeleženih pri posvojitvi – pravo države, v kateri so imeli zadnje skupno običajno prebivališče ob posvojitvi;
- če nimajo skupnega običajnega prebivališča – pravo države, katere državljan je posvojitelj, ali, če sta posvojitelja zakonca, pravo, ki ureja njuno osebno razmerje.

3.5 Zakonska zveza, zunajzakonska skupnost, partnerstvo, razveza zakonske zveze, prenehanje življenjske skupnosti, preživninske obveznosti

3.5.1 Zakonska zveza

Materialni pogoji

Pravo, ki se uporablja za pogoje, ki jih je treba izpolniti, in zadržke za sklenitev zakonske zveze pri osebah, ki želita skleniti zakonsko zvezo, je pravo države, katere državljan sta, če sta osebi državljana iste države, ali, če sta osebi državljana različnih držav, pravo katere koli od obeh držav (člen 13(1)(a) civilnega zakonika).

Procesni pogoji

Za formalno veljavnost zakonske zveze se uporablja pravo države, katere državljan sta osebi, ki želita skleniti zakonsko zvezo, če sta osebi državljana iste države; če pa sta osebi državljana različnih držav, pravo katere koli od obeh držav, katere državljan sta, ali pravo države, kjer se zakonska zveza sklene (člen 13(1)(b) civilnega zakonika). Po grškem pravnem sistemu se za sklenitev zakonske zveze zahteva, da so izpolnjene nekatere formalnosti; zveze oseb, ki živita skupaj, vendar zakonske zveze nista uradno sklenili, so v Grčiji priznane kot veljavne, če so priznane kot veljavne po tujem pravu in osebi, ki živita skupaj v taki zvezi, nista Grka.

Osebna razmerja med zakoncema

Osebna razmerja med zakoncema so tista, ki temeljijo na njuni zakonski zvezi in nimajo zveze s premoženjem, kot na primer zveza oseb, ki živita skupaj, ter pravice in obveznosti, vključno s preživljanjem.

Pravo, ki se uporablja za osebna razmerja med zakoncema (člen 14 civilnega zakonika), vendar ne za preživljanje:

- če sta zakonca po sklenitvi zakonske zveze državljana iste države – pravo navedene države;
- če sta zakonca v času trajanja zakonske zveze pridobila novo skupno državljanstvo – pravo države njunega zadnjega skupnega državljanstva;
- če sta bila zakonca v času trajanja zakonske zveze državljana iste države, pozneje pa je eden postal državljan druge države – pravo države njunega zadnjega skupnega državljanstva, če je drugi zakonec še vedno državljan navedene države;
- če sta bila zakonca pred sklenitvijo zakonske zveze državljana različnih držav in se po sklenitvi zakonske zveze njuno državljanstvo ne spremeni ali če sta bila pred sklenitvijo zakonske zveze državljana iste države in se s sklenitvijo zakonske zveze spremeni državljanstvo enega od njiju – pravo države njunega zadnjega skupnega običajnega prebivališča;
- če v času trajanja zakonske zveze nimata skupnega običajnega prebivališča – pravo države, s katero sta zakonca najtesneje povezana.

Preživninske obveznosti

Pravo, ki se uporablja, se določi v skladu s členom 4 Haaške konvencije z dne 2. oktobra 1973, ki jo je Grčija ratificirala z zakonom št. 3137/2003, tj. pravo države, v kateri ima upravičenec svoje običajno prebivališče.

Premoženjska razmerja med zakoncema

Premoženjska razmerja med zakoncema se nanašajo na premoženjske pravice in ustrezne obveznosti, ki nastanejo na podlagi zakonske zveze.

Uporablja se pravo, ki ureja osebna razmerja med zakoncema takoj po sklenitvi zakonske zveze (člen 15 civilnega zakonika).

3.5.2 Zunajzakonska skupnost in partnerstvo

Grški pravni sistem priznava tudi obliko zveze oseb, ki živita skupaj, ki ni zakonska zveza, kot jo določa zakon št. 3719/2008. Na podlagi izrecne določbe iz navedenega zakona se navedeni zakon nanaša na vse civilne partnerske skupnosti, sklenjene v Grčiji ali pred grškimi konzularnimi organi, ne glede na to, ali sta partnerja Grka ali tujca, glede oblike in glede splošnih razmerij med strankama. Če je civilna partnerska skupnost sklenjena v tujini, je pravo, ki se uporablja za obliko take partnerske skupnosti, pravo, določeno v členu 11 civilnega zakonika, tj. pravo, ki ureja njeno vsebino, ali pravo države, v kateri je sklenjena, ali pravo države, katere državljanstvo imata obe stranki; pravo, ki se uporablja za razmerja med strankama, je pravo države, v kateri je bila partnerska skupnost sklenjena.

3.5.3 Razveza zakonske zveze in prenehanje življenjske skupnosti

Pravo, ki se uporablja za zadeve v zvezi z razvezo zakonske zveze ali katero koli drugo obliko prenehanja življenjske skupnosti, se določi na podlagi Uredbe Sveta (EU) št. 1259/2010 o izvajanju okrepljenega sodelovanja na področju prava, ki se uporablja za razvezo zakonske zveze in prenehanje življenjske skupnosti, znane kot Rim III. Ključno pravilo je, da lahko zakonca izbereta pravo, ki se uporablja za razvezo zakonske zveze in prenehanje življenjske skupnosti, če gre za eno od naslednjih: (a) pravo države, v kateri imata zakonca ob sklenitvi dogovora običajno prebivališče, ali (b) pravo države, v kateri sta zakonca nazadnje imela običajno prebivališče, če eden od njiju ob sklenitvi dogovora tam še vedno prebiva, ali (c) pravo države, katere državljan je eden ali drugi zakonec ob sklenitvi dogovora, ali (d) pravo sodišča, pred katerim poteka postopek.

3.5.4 Preživninske obveznosti

V navedeni uredbi je izrecno navedeno, da se ne nanaša na preživninske obveznosti med nekdanjima zakoncema, saj to vprašanje ureja člen 8 Haaške konvencije z dne 2. oktobra 1973, ki jo je Grčija ratificirala z zakonom št. 3137/2003 in ki določa, da se uporablja pravo države, v kateri je bil izveden postopek razveze zakonske zveze ali prenehanja življenjske skupnosti.

3.6 Premoženjska razmerja med zakoncema

Glej zadnji odstavek točke 3.5.1 zgoraj.

3.7 Oporoke in dedovanje

Za vse zadeve v zvezi z dedovanjem, razen za obličnost sestave in preklica oporoke, se pravo, ki se uporablja, določi na podlagi Uredbe (EU) št. 650/2012 o pristojnosti, pravu, ki se uporablja, priznavanju in izvrševanju odločb in sprejemljivosti in izvrševanju javnih listin v dednih zadevah ter uvedbi evropskega potrdila o dedovanju.

Če obstaja oporoka, se šteje, da je veljavna, če je sestavljena v obliki, kot je določena v katerem koli od naslednjih pravnih redov (člen 1 Haaške konvencije z dne 5. oktobra 1961 o koliziji zakonov glede oblike oporočnih razpolaganj):

- po pravu države, v kateri je zapustnik sestavil oporoko;
- po pravu države, katere državljan je bil zapustnik ob oporočnem razpolaganju ali ob smrti;
- po pravu države, v kateri je imel zapustnik stalno ali običajno prebivališče ob oporočnem razpolaganju ali ob smrti;
- če se oporoka nanaša na nepremičnine: po pravu države, kjer se nepremičnina nahaja.

3.8 Stvarne pravice

Pravo, ki se uporablja za stvarna razmerja glede nepremičnin, je določeno v členu 27 civilnega zakonika, tj. uporablja se pravo države, kjer se nepremičnina nahaja.

Pravo, ki se uporablja za krivdna razmerja na podlagi obligacijskega prava v zvezi z nepremičninami, se določi na podlagi Uredbe (ES) št. 593/2008, znane tudi kot Rim I, pri čemer velja splošno pravilo, da se uporablja pravo, ki ga izbereta stranki.

Pravo, ki se uporablja za obličnost zgoraj navedenih transakcij, je pravo države, kjer se nepremičnina nahaja (člen 12 civilnega zakonika).

3.9 Insolventnost

Pravo, ki se uporablja za insolventnost in njene posledice, se določi na podlagi Uredbe Sveta (ES) št. 1346/2000 o postopkih v primeru insolventnosti, tj. pravo države, v kateri se je zadevni postopek začel.

■ Zadnja posodobitev: 26/03/2018

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.